

Generálny hospodársky výbor

Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku

Palisády 48, Bratislava

Správa o činnosti Generálneho hospodárskeho výboru ECAV za rok 2023

predkladateľ: PhDr. Marián Damankoš, PhD. (predseda)

Činnosť Generálneho hospodárskeho výboru (GHV) ECAV sa v roku 2023 riadila Štatútom synodálnych výborov ECAV (Oznámenie č. 2/2011) a Štatútom generálneho hospodárskeho výboru ECAV z roku 2021 (Oznámenie 11/2021).

Zloženie výboru v roku 2023:

	Priezvisko a meno	štatút	mandát
1.	PhDr. Marián Damankoš , PhD., predseda	volí synoda	mandát platný do 09.10.2026
2.	Ján Hudák , podpredseda	nominant GP 1	mandát platný do 12.05.2026
3.	Maroš Oleár , tajomník	nominant GP 2	mandát platný do 09.05.2025
4.	Ing. Zuzana Kubačková , PhD., predsedníčka RK	predseda RK	mandát z titulu funkcie predsedu RK
5.	Ing. Michal Šebesta , člen	nominant GP 3	mandát platný do 03.09.2026
6.	Ing. Martin Popík , člen	nominant GP 4	mandát platný do 29.09.2027
7.	Ing. Martin Adame , člen	nominant GP 5	mandát platný do 29.09.2027
8.	Ing. Jozef Horváth , člen	nominant GP 6	mandát platný do 29.09.2027
9.	Ing. Martin Šimun , člen	nominant ZD	mandát platný do 05.10.2028
10.	<i>VD svojho zástupcu zatiaľ nenominoval</i>	nominant VD	

V priebehu roku 2023 zasadal GHV celkovo 6-krát a to: 01.03.2023 v Bratislave, 25.04.2023 v Bratislave, 04.08.2023 v Bratislave, 11.09.2023 v Bratislave, 13.11.2023 v Bratislave a 12.12.2023, okrem riadny zasadnutí hlasovali členovia GHV **2x per rollam v nasledujúcich termínoch:** 25.04.2023 a 26.11.2023 a na podnet GP vykonali **dve kontrolné návštevy** a to 09.06.2023 v spoločnosti Reformata s.r.o., a 08.09.2023 v ú. z. Matejková. Všetky zasadnutie zvolával a viedol predseda výboru v spolupráci s podpredsedom a tajomníkom a za prítomnosti minimálne jedného člena Predsedníctva ECAV. Z každého zasadnutia bol vyhotovený písomný elektronický záznam.

V súlade s novým štatútom GHV v článku III. nájdeme nasledujúce základné povinnosti výboru:

článok III. štatútu:	spôsob plnenia v roku 2023
<i>GHV pripomienkuje a gestoruje návrhy na uznesenia synody a generálneho presbyterstva vo finančnej a hospodárskej oblasti.</i>	V priebehu roku 2023 bola väčšina návrhov na uznesenia pre Generálne presbyterstvo gestorovaná Generálnym hospodárskym výborom, čím došlo k zlepšeniu kvality predkladaných materiálov a vytvorili sa predpoklady pre pokračovanie odborného a efektívneho nakladania s finančnými prostriedkami štátu aj cirkvi. Zvlášť je v tomto smere potrebné vyzdvihnúť výrazný pozitívny posun spájajúci sa s nástupom sestry generálnej dozorkyne Renáty Vinczeovej. Aj v rámci tejto správy odporúčame, aby každý materiál ekonomického charakteru, ktorý bude predložený na rokovanie GP a synody prešiel odborným pripomienkovaním členmi GHV.
<i>GHV pripravuje rozpočet a vyjadruje sa plneniu</i>	Z dôvodu fluktuácie zamestnancov GBÚ na pozícii účtovníka neboli na rokovanie GHV predkladané všetky materiály v požadovanej kvalite a v dostatočnom časovom predstihu. Za pozitívny posun považujeme vyriešenie otázky častých zmien na pozícii účtovníka GBÚ, ktoré sa predsedníctvu podarilo zabezpečiť

Generálny hospodársky výbor

Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku

Palisády 48, Bratislava

<p><i>rozpočtu a účtovnej závierke (záverečný účet) ECAV.¹</i></p> <p><i>GHV kontroluje napĺňanie rozpočtu ECAV.²</i></p> <p><i>GHV kontroluje efektívne a účelové použitie finančných prostriedkov ECAV.³</i></p>	<p>prostredníctvom externej firmy. Aj vďaka tomuto kroku konštatujeme, že účtovníctva GBÚ a teda aj ECAV v profesionálnych rukách a umožňuje systematickú prácu a nevyhnutnú stabilizáciu.</p> <p>V oblasti kontroly plnenia príjmovej a sčasti výdavkovej časti Fondu finančného zabezpečenia (úloha GHV v zmysle zákona č. 02/2020 o finančnom zabezpečení poslania ECAV) pracoval na veľmi dobrej úrovni brat tajomník GHV Maroš Oleár, ktorý na mesačnej báze informoval vedenie ECAV, predsedu a podpredsedu GHV a následne aj členov GHV (na väčšine zasadnutí) o stave plnenia FFZ za čo mu patrí poďakovanie. Podobne ako pred rokom aj dnes s potešením môžeme konštatovať, že GBÚ v roku 2022 urobil veľký posun dopredu v transparentnosti a informovanosti pri výbere a nakladaní s prostriedkami FFZ. Každý člen ECAV a každý zástupca COJ si môže na www.ecav.sk študovať všetky relevantné informácie týkajúce sa FFZ.</p>
<p><i>GHV sa vyjadruje k hospodárnosti nakladania s hnutelným a nehnuteľným majetkom ECAV, pripravuje analýzu využívania rozpočtovaných prostriedkov a navrhuje opatrenia.⁴</i></p>	<p>Uvedenú úlohu GHV plnil priebežne podľa potreby.</p>
<p><i>GHV dohliada na využitie finančných prostriedkov ECAV a o svojich zisteniach informuje Generálne presbyterstvo.⁵</i></p>	<p>Realizované priebežne.</p>
<p><i>GHV kontroluje hospodárenie účelových organizácií zriadených ECAV.⁶</i></p>	<p>Členovia GHV vykonali dve kontroly na mieste a to 09.06.2023 v spoločnosti Reformata s.r.o. a 08.09.2023 v ú. z. Matejková. O kontrolných zisteniach boli písomne informovaní členovia Generálneho presbyterstva.</p>
<p><i>GHV navrhuje koncepčné riešenia v oblasti správy majetku ECAV.</i></p>	<p>Členovia GHV v roku 2023 ukončili práce na príprave nasledujúcich dokumentov: <i>Stratégia hospodárenia v ECAV do roku 2025, resp. do roku 2050. Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom ECAV.</i></p> <p>Obidva dokumenty boli predložené na rokovanie GP a následne schválené na ďalšie spracovanie. Pri prerokovávaní týchto dokumentov vyvstala potreba novelizácie zákona č. 2/1999 o hospodárení. Prípravou návrhu tejto novelizácie poverilo GP členov GHV.</p> <p>GP v tomto smere prijalo nasledujúce uznesenia:</p> <p>Uznesenie GP č. 192-7/2023: Generálne presbyterstvo ECAV na Slovensku schvaľuje Hospodársku stratégiu ECAV do roku 2025 a poveruje predsedníctvo ECAV rozdelením úloh definovaných v stratégii medzi zodpovedné subjekty.</p> <p>Uznesenie GP č. 193-7/2023: Generálne presbyterstvo ECAV na Slovensku berie na vedomie Zásady hospodárenia ECAV na Slovensku a poveruje GHV v spolupráci s GPZ</p>

¹ § 23b CZ č. 2/1999.

² §7 a §8 CÚZ č. 2/2020.

³ §1 CÚZ č. 2/2020.

⁴ § 23c CZ č. 2/1999.

⁵ §5 CÚZ č. 2/2020.

⁶ §9 ods. 2 CZ č. 7/1997.

Generálny hospodársky výbor

Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku

Palisády 48, Bratislava

	<p>prípravou novelizácie cirkevného zákona č. 2/1999 o hospodárení, ktorého súčasťou budú zásady hospodárenia a predloženie novelizácie na Synodu v októbri 2024.</p>
<p>GHV sa vyjadruje sa k stavebným a investičným aktivitám pokiaľ sú využívané prostriedky z rozpočtu ECAV, štátnej a verejnej správy alebo zahraničnej pomoci.</p>	<p>V priebehu roku 2023 sa GHV vyjadroval k nasledujúcim stavebným alebo investičným projektom:</p> <p>Panenská 25, Bratislava: <i>Uznesenie č. 26/GHV6-2022: GHV súhlasí so zmenou účelu budovy Panenská 25 Bratislava na diakonické zariadenia DSS a odporúča P-ECAV vykonať rozhodnutia vedúce k vzniku DSS Panenská 25 Bratislava.</i> Keďže v tejto veci rokovala synoda v roku 2022 a neschválila všetky navrhované uznesenia, GHV prijalo už v roku 2023 nasledujúce odporúčanie: <i>Uznesenie č. 02/ GHV1-2023 z 01.03.2023: GHV odporúča vyhlásiť výberovú súťaž na využitie budovy Panenská 25 v Bratislave v zmysle "hodnoty za peniaze" prostredníctvom partnera s nasledujúcimi kritériami: 40% - výnosy na ročnej báze v celkovom horizonte; 25% - dlhodobé zhodnotenie - oprava a zhodnotenie po oprave, 20% - etická a pridaná hodnota pre ECAV; 10% - rýchlosť realizácie; 5% - ostatné a prezentácia projektu; GHV odporúča vymenovať výberovú a hodnotiaci komisiu v nasledujúcom zložení: P-ECAV, 3x člen GP, 3x člen GHV. Úlohou výberovej komisie bude príprava kompletného materiálu pre rozhodnutie GP a Synody. GHV odporúča poveriť a finančne odmeniť pracovnú skupinu, ktorá bude manažovať proces súťaže v zložení: Ján H (predseda), Ivan S , Martin Š , architekt L</i> Takto pripravený materiál bol predložený na júnové rokovanie GP, ktoré však navrhované riešenie neprijalo.</p> <p>Panenská 25 a Palisády 46-48, Bratislava: <i>Uznesenie č. 28/GHV6-2022:</i> <i>GHV odporúča spracovať návrh dohody o vzájomnom majetkovom vysporiadaní nehnuteľností s CZ BA-Staré Mesto na dvore ul. Palisády 46-48 a Panenská 25 v Bratislave za účelom stanovenia jasných hraníc pozemkov a nehnuteľností a sanácie nehnuteľností v havarijnom stave.</i> <i>V roku 2023 nedošlo v tejto veci k významnejšiemu pokroku.</i></p> <p>Svoradove 1 a 3, Bratislava: <i>Uznesenie č. 27/GHV6-2022:</i> <i>GHV súhlasí so zámerom rokovania s potenciálnymi partnermi v združenej investícii na vhodnú investičnú výstavbu (napr. polyfunkčný objekt, byty a pod.) pre budovy Svoradove 1 a 3 v BA.</i> <i>V roku 2023 nedošlo v tejto veci k významnejšiemu pokroku.</i></p>
<p>GHV plní iné úlohy, podľa uznesení synody a generálneho presbyterstva alebo v súlade s §25 cirkevného zákona č. 2/1999 o hospodárení cirkevných organizačných jednotiek v znení neskorších zmien a predpisov.</p>	<p>Okrem vyššie uvedených, neboli GHV pridelené ďalšie mimoriadne úlohy.</p>

Okrem vyššie uvedených úloh sa GHV na svojich zasadnutiach zaoberal najmä úpravou rozpočtu na rok 2023 a návrh rozpočtu ECAV na rok 2024.

Predseda GHV je z titulu funkcie zároveň členom Správnej rady Fondu Evanjelickej bohosloveckej fakulty, ktorej činnosť mapuje správa generálneho biskupa ECAV.

Generálny hospodársky výbor

Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku

Palisády 48, Bratislava

Stav, nutné zmeny a možnosti rozvoja

Oblasť	Aktuálny stav	Nutné zmeny	Krátkodobé možnosti
System	<p>Predpisy ECAV sú v oblasti hospodárenia pomerne skromné. V skutočnosti máme k dispozícii jediný zákon o hospodárení COJ z roku 1999, o ktorého aktualizácii je potrebné začať uvažovať.</p> <p>GHV je v súlade s cirkevným zákonom tvorcom rozpočtu ECAV. Nemáme však vytvorený model, akým spôsobom má dochádzať k vytváraniu rozpočtu, s kým a akým spôsobom má komunikovať predseda GHV. Nevieme, kto je oprávneným žiadateľom o zaradenie výdavkovej položky do rozpočtu.</p> <p>Dôležitou súčasťou efektívneho modelu fungovania cirkvi je aj informovanosť, kompetentnosť a logický spôsob schvaľovania návrhov.</p>	<p>V tomto smere sa zhodujem so svojim predchodcom Martinom Kováčom, ktorý odporučal zabezpečenie metodologickej podpory a jednotných usmernení hospodárskeho, účtovného a ekonomického charakteru pre všetky COJ cirkvi. Táto metodická podpora v predošlých rokoch dlhodobo absentovala. Taktiež bude potrebné vytvorenie interného predpisu ECAV na spôsob obstarávania tovarov a služieb s cieľom zabezpečenia hospodárneho a ekonomického obstarávania.</p>	<p>GHV odporúča:</p> <p>Vytvorenie a prijatie nasledujúcich interných smerníc:</p> <ol style="list-style-type: none"> o metodike tvorby rozpočtu ECAV. o účtovníctve a o obehu účtovných dokladov na GBU o základnej finančnej kontrole na GBÚ. o spôsobe obstarávania tovarov a služieb
<p>Pasportizácia a sledovanie vývoja majetku, nehnuteľného, hnutelného aj finančného</p>	<p>Majetok ECAV možno v súčasnosti rozdeliť na niekoľko skupín: v správe GBÚ, v správe Reformaty, v správe Beckovskej Viesky, v správe EBF, finančný majetok (fondy) a nevysporiadaný majetok. Bývalý predseda GHV Martin Kováč, vo svojich odporúčaniach uviedol nasledujúcu skutočnosť: „rokovanie s Ministerstvom pôdohospodárstva SR a Ministerstvom financií SR vo veci dokončenia vydania majetkových nárokov a kompenzácie krívď cirkevných zborov v lesoch a na poľnohospodárskej pôde. Rezorty chcú túto problematiku doriešiť“.</p>	<p>Pasportizácia majetku ECAV bez ohľadu na správcu. Rokovanie s Ministerstvom pôdohospodárstva SR a Ministerstvom financií SR vo veci dokončenia vydania majetkových nárokov a kompenzácie krívď cirkevných zborov v lesoch a na poľnohospodárskej pôde. Keďže dnes už máme prehľadnú pasportizáciu majetku ECAV vďaka b. Gärtnerovi a Hybenovi, môžeme pristúpiť k vytvoreniu Plánu využitia evidovaných nehnuteľností a z neho vyplývajúci Plán investícií do majetku.</p>	<p>Vytvorenie (a pravidelná kontrola) jednotnej štruktúry vykazovania stavu majetku ECAV a jeho vývoja v čase a priestore s nasledujúcimi položkami: Dlhodobý hmotný majetok, Dlhodobý nehnuteľný majetok, Dlhodobý finančný majetok (zoznam, stav a vývoj všetkých fondov), Zoznam pohľadávok, Zoznam záväzkov, Finančné operácie (úvery), Celkový stav hospodárenia.</p>

Generálny hospodársky výbor

Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku

Palisády 48, Bratislava

Správa majetku	<p>Pri investovaní a rekonštrukciách GHV odporúča: Zabezpečiť, aby sa každá investičná akcia, či rekonštrukcia realizovala štandardnými postupmi v súlade s navrhovanými Zásadami hospodárenia s majetkom ECAV pri dodržaní nasledujúceho postupu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Návrh investícií (tzn. výkaz-výmer akcie) spracuje alebo zabezpečí príslušné oddelenie GBÚ, resp. správca majetku ECAV (tzn. Reformata alebo EBF). 2) Predložený návrh prerokuje a vyjadri sa k nemu GHV, následne schváli GP akcia v súlade s rozpočtom ECAV. 3) P-ECAV písomne poverí správcu majetku, resp. zodpovednú osobu realizáciou investície, zazmluvní stavebný dozor a schváli Zmluvu o dielo s dodávateľom investičnej akcie. 4) Akékoľvek zmeny v obsahu rekonštrukcie musia podliehať písomnému schváleniu P-ECAV, resp. GP na základe písomného vyjadrenia stavebného dozoru. 5) V prípade investičnej akcie, ktorá prevyšuje sumu 100.000 EUR, jej zámer schvaľuje synoda ECAV. 	<p>V „Oddelení správy majetku ECAV“ je potrebné zabezpečiť odborníkov v stavebnej oblasti aj v spolupráci s externými odborníkmi a dobrovoľníkmi.</p> <p>Pokračovať v implementácii Zákona o finančnom zabezpečení poslania ECAV hľadanim optimálneho modelu kofinancovania ECAV v kombinácii so štátnymi prostriedkami. Je potrebné nájsť a schváliť model výberu cirkevného príspevku, ktorý bude stabilný, administratívne nenáročný a rozpočtovateľný na 2-3 roky dopredu.</p> <p>Počínajúc rokom 2023 treba začať rozpočtovať nielen nasledujúci rok, ale aj ďalšie dva kalendárne roky a súčasne zaviesť povinné vytváranie rezervy v rozpočte. Musíme vziať do úvahy skutočnosť, že navýšenie miezd v roku 2021, 2022, 2023 atď. je dlhodobým záväzkom ECAV voči svojim zamestnancom.</p> <p>Bezpodmienečnou súčasťou každého rozpočtu musí byť v Pláne investícií, bez ktorého je ďalší rast majetku ECAV málo pravdepodobný.</p>
Personálne zdroje	Majetok ECAV spravuje GBÚ a EBF..	<p>V súčasnosti predstavuje najväčšiu príjmovú položku v rozpočte ECAV štátny transfer, ktorý sa bude s najväčšou pravdepodobnosťou znižovať, pričom výdavky budú rásť (rastie a bude rásť minimálna mzda aj mzdové nároky pracovníkov ECAV).</p> <p>Vyššie opísaný stav bude viesť k narastaniu právne vymáhateľných výdavkov (mzdy), čo môže vytvárať tlak na úverové zataženie ECAV z dôvodu dodržania právnych záväzkov.</p> <p>Súčasťou rozpočtu ECAV sú aj rozpočty pre iné organizácie, ktorých výšku dotácie bude potrebné analyzovať a nanovo definovať: Ústredie Evanjelickej diakonie 4,45% z rozpočtu ECAV; Biskupský úrad VD a ZD (každý po 1,73% z rozpočtu ECAV).</p>
Rozpočet	<p>V súčasnosti predstavuje najväčšiu príjmovú položku v rozpočte ECAV štátny transfer, ktorý sa bude s najväčšou pravdepodobnosťou znižovať, pričom výdavky budú rásť (rastie a bude rásť minimálna mzda aj mzdové nároky pracovníkov ECAV).</p> <p>Vyššie opísaný stav bude viesť k narastaniu právne vymáhateľných výdavkov (mzdy), čo môže vytvárať tlak na úverové zataženie ECAV z dôvodu dodržania právnych záväzkov.</p> <p>Súčasťou rozpočtu ECAV sú aj rozpočty pre iné organizácie, ktorých výšku dotácie bude potrebné analyzovať a nanovo definovať: Ústredie Evanjelickej diakonie 4,45% z rozpočtu ECAV; Biskupský úrad VD a ZD (každý po 1,73% z rozpočtu ECAV).</p>	<p>Priprava a schválenie úpravy rozpočtu na rok 2024 s výhľadom na 2025 a 2026.</p>
Dáta	V roku 2021 vstúpil do platnosti Elektronický informačný systém ECAV (EIS), ktorý sa môže stať	Stunťkniť EIS v každom cirkevnom zbore.

Generálny hospodársky výbor

Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku

Palisády 48, Bratislava

	zásadným informačným zdrojom o personálnom a ekonomickom stave COJ.		
Transparen- tnosť	Súčasná ECAV je v hospodárskej a ekonomickej oblasti málo transparentná.	Vytvorenie legislatívy zaväzujúce COJ zverejňovať rozpočty, objednávky, faktúry a zmluvné záväzky na dostupných webových portáloch.	Prijat' uznesenie synody o odporúčaní pre všetky COJ začať so zverejňovaním ekonomických dát o hospodárení (rozpočet, plnenie rozpočtu, finančné náklady na položky nad 500€) a o výsledkoch rokovani príslušných grémii (napr. v časopise či na webe zverejniť informáciu o prijatých rozhodnutiach predsedníctva a presbyterstva).

Generálny hospodársky výbor

Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku

Palisády 48, Bratislava

Ctení synodáli, sestry a bratia,

som vďačný za každého spolupracovníka, za každý nápad, za každý spor hľadajúci prospech nášho hospodárenia. Zvlášť ďakujem za spoluprácu b. podpredsedovi Jánovi Hudákovi, ktorý prináša nové pohľady, nové podnety, ale najmä riešenia komplikovaných situácií. Moje druhé poďakovanie patrí Marošovi Oleárovi za obrovské množstvo práce spojenej s evidenciou príjmov do Fondu finančného zabezpečenia.

GHV má aj naďalej jedno neobsadené miesto. Stále je tu možnosť zapojiť sa do neľahkej a veľakrát nevďačnej úlohy.

Ako GHV sa nechceme uspokojiť so stavom, kde formálne splnenie zákonných náležitostí je považované za splnenie úloh, ale zamerať sa na neustále a kontinuálne zlepšovanie procesov, nastavení a riadenia tak, aby sme ako cirkvi ostali konkurencie a rastu schopní v duchovnej aj hospodárskej oblasti. Aby ECAV rástla a podieľala sa na budovaní Božieho kráľovstva už tu na Zemi.

V Prešove, 23. februára 2024.

PhDr. Marián Damankoš, PhD.
predseda GHV ECAV

Poznámky:

Prehľad nákladov a výnosov (Uznesenie GP č. 81-6/2014):

Generálny hospodársky výbor je poradný orgán Synody bez ekonomickej činnosti.

Správa bola prerokovaná členmi GHV ECAV dňa 27. februára 2024 v Bratislave s nasledujúcim stanoviskom:

Uznesenie č. 36/ GHV1-2024:

Generálny hospodársky výbor ECAV schvaľuje správu predsedu GHV ECAV pre synodu za rok 2023.